పోనీతిను

చాగంటి సోమయాజులు.

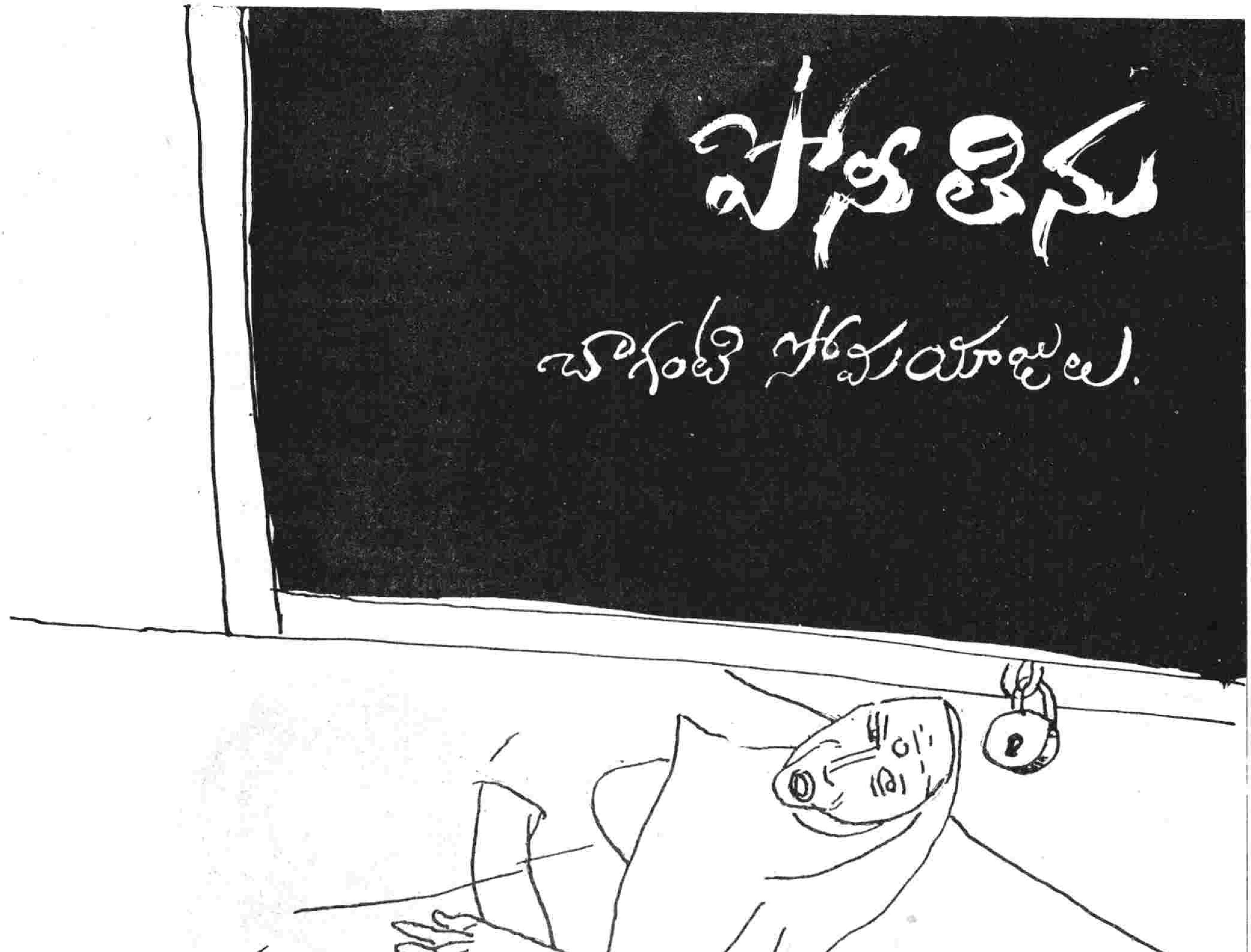

కళ్ళు ఎవర్ని చూస్తున్నాయో! ఎందుకు చూస్తున్నాయో! రెప్పలు ఎత్తుతున్నాది దించుతున్నాది. వల్లగుడ్లు జీడిగింజల్లాగున్నాయి. తుమ్మెదల్లా పాడున్నూ చూస్తున్నాయి. కదలదు. పిలిస్తే పలకదు. డిపార్టుమెంటల్ స్టోర్సు షట్టర్స్ పక్కనే షట్టరుని ఆనుకుని మొజాయిక్కు మెట్టుమీద, మొజాయిక్కు పోర్టికో క్రింద చాచుకుని స్వతంత్రంగా పడుకుంది. ఎవత్తో కాదు. మీరంతా ఎరుగుదురు– గుడిసేటు గున్నమ్మ.

షాపులన్నీ తెరిచేవేళ అవుతున్నాది. ఎండ తూర్పు నించి వ్యాపిస్తున్నాది. మేడల చివర్లు ఎండలో ఎర్రగా మెరుస్తున్నాయి.

పాచిపని చేసే పనిమనిషి మూడుసార్లు వచ్చి వెళ్ళింది. గున్నమ్మ లేవలేదు. పనిమనిషి బాల్చీ, చీపురు, ముగ్గుడబ్బా పట్టుకొని షాపుకు వెళ్ళి మెట్లు తుడుస్తుంది. కడుగుతుంది. కళ్లావు జల్లుతుంది. ముగ్గు పెట్టి వెళుతుంది.

'వెగు' అని పాచి పనిమనిషి గట్టిగా అరిచింది. అరువులకే గున్నమ్మ లేచే స్థితిలో లేదు.

'బారెడు పొద్దెక్కింది!' అని ఇంకా బిగ్గరగా అరిచింది. గున్నమ్మ వినిపించుకోలేదు. కాళ్ళూ, చేతులూ ఎక్కడా కదలటం లేదు. కంటిపాపలు మాత్రం కదులుతున్నాయి. అటూయిటూ చూస్తున్నాయి.

'మంచి చోటే ఒచ్చి పడ్డాది... ముసలమ్మా వెగు' అని చెంబులో నీళ్ళు మొహం మీద జల్లింది. నీళ్ళు గున్నమ్మ మొహంమీద, బట్ట మీద, ఆరుగునిండా పడ్డాయి. గున్నమ్మ కదలలేదు. అది ఎలాగ పడుకున్నది అలాగే పడుకుంది.

'నీకిలాక్కాదు' అని చీపురుతో రెండు పోట్లు పొడిచింది. గున్నమ్మలో చలనం లేదు. అది ఈ లోకంలో ఉన్నట్లు లేదు. అపస్మారకంలోకి పోయినట్టే వుంది.

'ఇంకా నా వల్లకాదు' అనుకొంది పాచి పనిమనిషి.

'అది ఇంకేం వేస్తుంది' అన్నాడు రోడ్డు తుడుస్తున్న మునిసిపల్ పనివాడు.

'నాయన్నాయన, కొంచెం దాన్ని వెగ్గొట్టుదూ' అన్నది పాచిది.

"కనబడ్డంలే? రోగం ముంచుకొచ్చేసింది. అలాగొగ్గి అళ్ళే చూసుకుంటారు' అన్నాడు మునిసిపల్ పనివాడు.

నిన్న మొన్నటిదాకా గున్నమ్మ ముచ్చటగా ఉండేది. వయసులో ఎవరైనా గువ్వలాగుంటారు. గున్నమ్మ అరవైయేళ్ళు పైబడ్డా గువ్వలాగే ఉంది.

అర్నెల్ల క్రితం ఊళ్ళో పోలీసు పెద్దలు వ్యభిచార గృహాలమీద దాడి జరిపినప్పుడు పాతికమంది పడుచులతో పాటు గున్నమ్మా పట్టుబడ్డది. మేజిస్ట్రేటు ఏభై రూపాయలు జరిమానా వేస్తే ఎడంచేత్తో పారేసింది!

దాని సంపాదన అంతా యింతా కాదు. అరవైయేళ్ళదీ పాతికేళ్ళ పడుచులా తయారయేది పాతికేళ్ళ ఈడు కుర్రాళ్ళు ఎగాదిగా చూసేవారు! ఎవర్ని పిలవాలో, ఎప్పుడు పిలవాలో, ఎక్కడ పిలవాలో, ఎలాగ పిలవాలో దానికి తెలుసు. అది ముసల్దో, ముతకదో కనపడేది కాదు. గున్నమ్మ పిలిచిందా గుడిసెలోకి దూరవలసిందే!

గున్నమ్మ గురించి చెప్పాలంటే బుచ్చిబాబు మాట చెప్పేయ్యాలి. వో సాయంకాలం– రెండేళ్ళ క్రితం బుచ్చిబాబుని గున్నమ్మ గుడిసెలోకి ఈడ్చుకుపోయింది. కళ్ళు పొరలు కమ్మి బుచ్చిబాబు దాని వెంట గుడిసెలో దూరిపోయాడు. అందరికీ తెలిసిపోయింది. వీధిని పడిపోయాడు. తాగుబోతులకీ, వ్యభిచారులకీ సిగ్గా, లజ్జా? ఇహ్హిహ్హీ అని నవ్వేశాడు. ఆ బుచ్చిబాబే ఇప్పుడు మన పట్టణానికి ఛైర్మన్! ఏమిటీ అని అడక్కండి అదంతే!

అలాంటి గున్నమ్మ ఒక్క నెలరోజుల్లో అర్చుకుపోయింది. వయస్సు బైటకొచ్చేసింది. మంచం పట్టేసింది. మరి గడప దాటలేదు. ఏ జబ్బు ప్రవేశించిందో కాలూ చెయ్యీ కట్టి పడేసింది.

అంతకుముందు రోజు సాయంకాలం టీ నీళ్ళు తెప్పించుకు తాగింది. గుడిసెలోనే పడుకుంది. తెల్లారిచూస్తే డిపార్ట్‌మెంట్ స్టోర్సు మెట్టుమీద పడి ఉంది.

జనం ఆగిపోతూ వచ్చారు. వాళ్ళకి అక్కరలేంది లేదు.

పద్దుల గుమాస్తాగారు– అదే పెద్ద గుమాస్తాగారు తాళాలు పట్టుకువచ్చారు. షాపు తెరవాలి. అడ్డంగా గున్నమ్మ పడుకుని వుంది. షట్టరుని ఆనుకొని బొర చాచుకుని శవంలా పడుకుంది. షట్టరు తాళం కప్ప దాని తల దగ్గరుంది.

చాలా షాపులు తెరిచేశారు. కొందరు తెరుస్తున్నారు. మేడ చివరి భాగాన్ని ఎండ తెల్లబడి కళ్ళల్లో పడుతున్నాది. సేల్సు అమ్మాయిలు, అబ్బాయిలు వచ్చేశారు. అంతా ముసిల్దాన్ని లెమ్మని కేకలు వేశారు.

అది ఈ లోకంలో ఉందో లేదో అపస్మారంలో ఉన్నట్టే ఉంది. కాళ్ళూ, చేతులూ ఏమాత్రం కదలడం లేదు. కళ్ళు మాత్రం తెరుస్తున్నాది. మూస్తున్నాది. వల్లగుడ్లు కుంకుడు గింజల్లా అటూ యిటూ కదులుతున్నాయి. వెతుకుతున్నట్లు చూస్తున్నాయి. ఎవరిచేతనైనా గున్నమ్మని ఎత్తి తీయించవలసిందే. తనంత తాను లేవదు.

'మునిసిపల్ పనివాళ్ళు ఉంటారు. వాళ్ళని తీసుకురండి. వాళ్ళకి టీనీళ్ళకిచ్చేద్దాం' అన్నారు తెగించి పద్దుల గుమాస్తా గారు, జనం ఊరుకోరు.

'పద్దుల గుమాస్తా గారు చెప్పేరు. అలాగ్గా చెయ్యండి' అన్నారు జనంలోంచి ఎవరో.

'ఎవరా మాట అన్నది?' అంటూ కోపంతో మండిపడిపోయారు

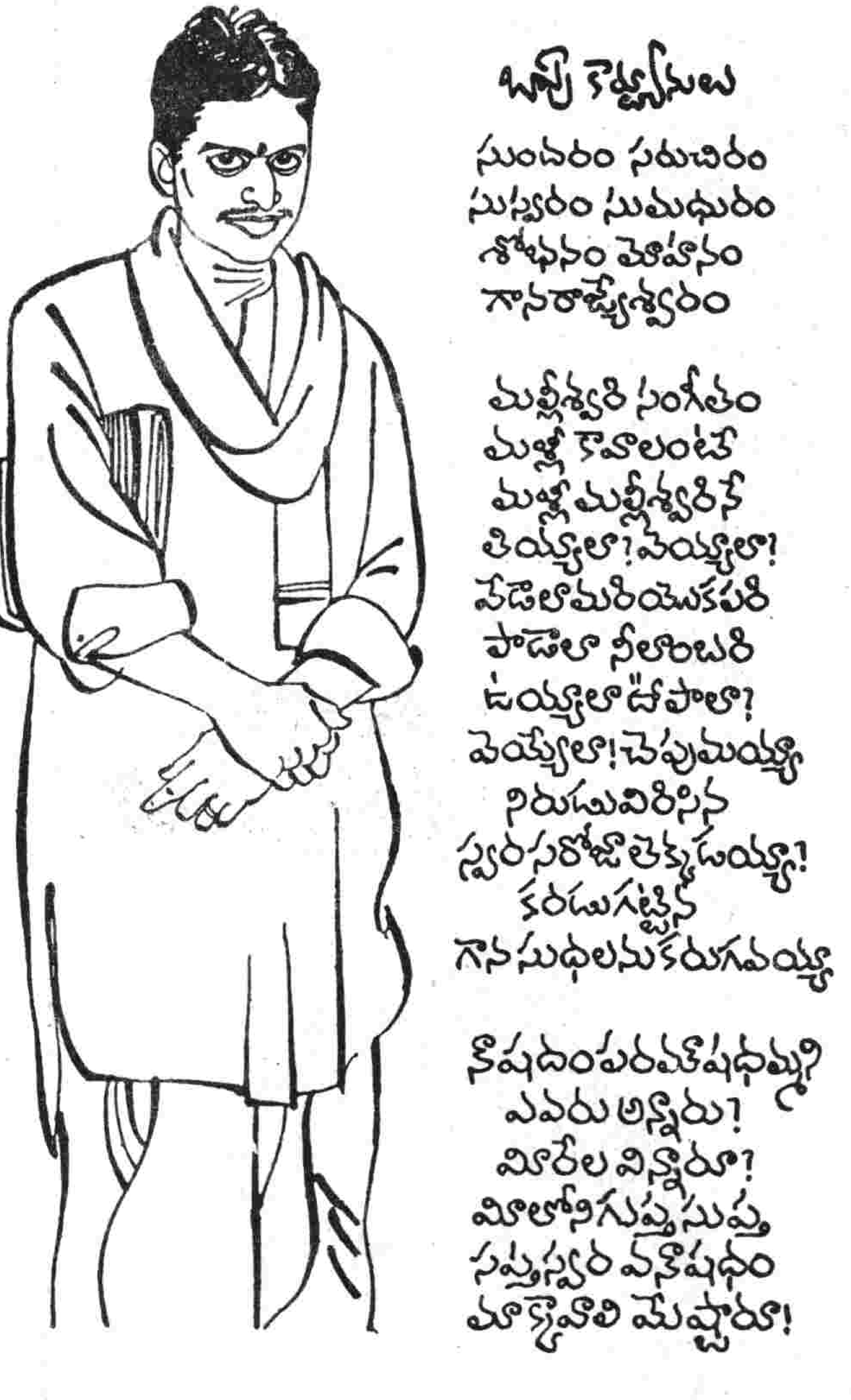

గుమాస్తాగారు. పద్దుల గుమాస్తా అంటే ఆయనకి వల్లమాలిన కోపం. ఊరంతా పద్దుల గుమాస్తాగారని పేరు పెట్టేశారు. ఆ మాట అంటే ఆయనకి చిర్రు. ఆయన్ని మేనేజరుని చెయ్యలేదని అసలు లోపల ఉన్న మంట.

'పెద్ద గుమాస్తాగారు' అన్నారు మరెవరో

'అలాగనండి. మర్యాద ఇవ్వకపోతే ఎలాగ తగలడను?' అన్నారు గుమాస్తాగారు మునిసిపల్ పనివాళ్ళు వచ్చారు.

'ఆ వచ్చారా? చూడండి. ఆ ముసలమ్మని అక్కణ్ణుంచి లేవనెత్తి కాస్త పక్కగా రోడ్డుమీద పడుకోబెట్టాలి' అన్నారు.

'చావ సిద్ధంగా ఉంది. ఎవరి షాపు ముందు పెట్టేదామనుకున్నావు' అని ఎవరో గద్దించారు.

'అలాగేనండి. నాకూ తెలుసు. మా షాపు పక్క కాస్త ఎడంగా పెట్టిస్తాను. సరేనా?' అన్నారు గుమాస్తాగారు.

'చూడండి. ఎక్కడకొచ్చి తిష్టవేసిందో? ఊళ్ళో ఇంకెక్కడా చోటులేనట్టు. ఇది దానబ్బ సొంతం అయినట్టు!' అన్నారు గుమాస్తాగారు. డిపార్టుమెంటల్ స్టోర్సు చాలా ఖరీదైన సిమెంటు కాంక్రీటు బిల్డింగు దాని చుట్టూ చుట్టబెట్టి అరుగు ఉంది. ఇలాంటి అసందర్భపు వాళ్ళు జేరకుండా అరుగులకి రంగు రంగుల గాజుపెంకులు సిమెంటులో బిగేయించారు. బిల్డింగు చుట్టూ మణుల వడ్డాణంళాగుంటుంది.

అలాంటిది ఈ ముసలి గున్నమ్మ మొజాయిక్కు మెట్టుమీద మొజాయిక్కు పోర్టికో కింద హాయిగా పడుకుంది. చోటు ప్రశస్తంగా ఉంది. చేరుకుంది.

'ఇంకా ఆలోచిస్తారేం? తీసి వారగా రోడ్డుమీద పడెయ్యండి' అన్నారు గుమాస్తాగారు. ముసిల్దొకతి ముందుకొచ్చింది. గున్నమ్మ ఈడుంది.

'రోడ్డువార ఏల? కాలవ వూరి దానికి గుడిసె ఉంది. దాని గుడిసెలో దాన్ని పడెయ్యండి' అన్నది.

'చెప్పావుకావు! ఇకనేం. చూపించు ముసలమ్మా దాని గుడిసెక్కడో పడేస్తారు' అన్నారు గుమాస్తాగారు. మునిసిపల్ పనివాళ్ళు ముందుకి రాలేదు. నిలబడిపోయారు. గుమాస్తాగారి నోట్లోంచి పలుకురాలేదు. అందుకు చూస్తున్నారు.

'వాళ్ళకేమిస్తారో చెప్పండి. త్వరగా కానివ్వండి. అది చావ సిద్ధంగా ఉంది' అని ఒకరు సలహా ఇచ్చారు.

'ఏం కావాలో మీరే చెప్పండి చెప్తారుకారేం?' అన్నారు గుమాస్తాగారు.

'ముగ్గురం ఉన్నాం. పదిహేను ఇప్పించండి' అన్నాడో పనివాడు.

'పదిహేనే!' అని కళ్ళు తేలేశాడు గుమాస్తాగారు.

'గుడిసేటు గుడిసెలకి ఇక్కణ్ణుంచి దాన్నెత్తుకెళ్ళొద్దూ?' అన్నాడు పనివాడు.

'ఆరూపాయలిస్తాను.తలో రెండు'

'మావల్ల కాదు' అన్నాడు పనివాడు.

'రూపాయి తగ్గేది లేదు' అన్నాడు మరో పనివాడు. పక్కషాపు ఆర్యవైశ్యులవారు గమనిస్తున్నారు. కలుగజేసుకున్నారు.

'ఏవయ్యో నిన్నటినుంచి ధనిష్టా పంచకం. తెలిసిందా? పదిరూపాయలి స్తారు పడెయ్యండి' అన్నారు ఆర్యవైశ్యులవారు.

'ప్రొప్రయిటరుగారు ఏవంటారో! వారి కత్తికి రెండువేపులా వాడి ఉంటుంది. అంత డబ్బు ఎందుకిచ్చావూ? అనవచ్చు. వెధవ డబ్బు ఎందుకివ్వాశావు కావూ అనవొచ్చు. మధ్యనాకొచ్చింది పక్కచావు' అన్నారు గుమాస్తాగారు.

'ఏమీ అందు ధనిష్టా పంచకమయ్యా. ఏమర్రా తీసుకుపోండి పది ఇచ్చేస్తారు' అన్నారు వైశ్యులవారు.

'సరే కది. ఇస్తాను. వేననలేదు కాని వారన్నారు. వారి మాట ప్రకారం తీసుకుపోయి ఇక్కడా అక్కడా కాదు. దానికి గుడిసె ఉందట. ఆ గుడిసెలో పడెయ్యండి' అన్నారు గుమాస్తాగారు. వారి భయం సబబైనదే. డిపార్టుమెంటల్ స్టోర్సు ప్రొప్రయిటర్ శ్రీ జగన్నాధస్వామి గారు పాతికేళ్ళ కుర్రాడు. గుమాస్తాగారికి డెబ్బయ్యోపడి వచ్చింది. ఆయన వయస్సు ఆలోచనకీ ఈయన వయస్సు ఆలోచనకీ పొసగదు. శ్రీ జగన్నాధస్వామి తండ్రిగారు రంగనాయకులు గారైతే గుమాస్తాగారెంతంటే అంతా వొప్పుకొనేవారు. మాటకి విలువ ఇచ్చేవారు. ఆయన చచ్చిస్వర్గాన ఉన్నారు. కుర్రకారు పెత్తనం వచ్చిపడ్డది.

ఆ మునిసిపల్ పనివాళ్ళు అడుగు వెయ్యలేదు.

'పది రూపాయలిస్తామంటే తెగులా? మనిషిని కాస్తదూరం తీసుకెళ్ళ డానికి' అన్నాడు గుంపులోంచి ఓ న్యాయవాది. న్యాయవాది అంటే ప్లీడరుకాదు, న్యాయం చెపుదామనుకున్నవాడు.

'ఆ పదీ పుచ్చుకొని తమరే పడెయ్యండి పదిహేనుకి చిల్లిగవ్వ తగ్గం' అన్నాడు పనివాడు.

'చూశారా చూశారా! వాళ్ళ బుర్ర తిరుగుడు. నెత్తిమీదున్నాయిరా మీ కళ్ళు' అన్నారు న్యాయవాదిగారు.

'రామాయణంలో పిడకలవేటలా వచ్చినవాళ్ళు వచ్చినట్లుండరు. సరే త్వరగా తీసుకుపొండి. మీరడగిన పదిహేనూ ఇస్తారు' అన్నారు ఆర్యవైశ్యులవారు.

'ఇదిగో వారు చెవుతున్నారు. పదిహేనూ ఇస్తాను. పడెయ్యండి' అన్నారు పద్దుల గుమాస్తాగారు.

అప్పటికి మునిసిపల్ పనివాళ్ళు మెట్టు దగ్గరకు వెళ్ళారు. ముసిల్దాని

బాపు కొట్ట్యాసులు

కింగ్ సైజ్ సిగరెట్‌లా
షోగ్గా పొడుగ్గా
ఆప్తమిత్రుల అభిప్రాయ భేదంలా
సన్నగా నాజూగ్గా
ఉండేవాడే విజయసారథుల్లో
సహారథి చక్రపాణి

భాషకీ భావానికీ మధ్య వ్యాకరణైకం
నేరపిన పాణినీయం మేటిది;
కళకీ కాసుకీ ఆ మధ్య
పెళ్ళిచేసి చూపిన చక్రపాణీనీయం
సినిమాకలాటిది_

అక్కా బావా అమ్మా నాన్నా
పాపా నేనూ బాబూ చిన్నా
కలిసికట్టుగా చూసేటట్టు
(కొదుసుమా ఎబ్బెట్టు-ఒట్టు)
సెన్సారప్పక్షంగా తీసే
చాలునన్నదా శాస్త్రం గుట్టు

అంటే చంటి వెధవ
చిప్పకాయని కాదు
ఐతే నాన్నచంటాడితో సమమా
అనకు — సబబా! కాదు!

మొహంలోకి చూశారు.

'ఓరిదిరా గుడిసేటు గున్నమ్మ! ఎలాగైపోయిందో! ఇంతింత బుగ్గలతో గునగునలాడుతూ ఉండేది' అన్నాడు పనివాడు.

'ఔనో! గున్నమ్మ. ఎవ్వడూ కొప్పమీద కొప్పంతెత్తు వువ్వులు ముడిచేది' అన్నాడు రెండో పనివాడు.

'దీన్ని ఎలాగ ఎత్తడం?' అన్నాడు మూడో పనివాడు.

'వాబంనేదు. తాటాకు సాప తెప్పించండి' అన్నాడు మూడో పనివాడు

'ఇవ్వడు చాపెక్కడొస్తుంది? త్వరగా సుళువుచేసి తీసుకుపోండి' అన్నారు వైశ్యులవారు.

'చాపమీద జార్చిఎత్తుకెళ్లాలి. వేకపోతే ఏళ్ళాడిపోతుంది. ఇక్కడ నుంచి కాలవొడ్డుకి ఎళ్ళొద్దా?' అన్నాడు మూడో పనివాడు.

'సాప తెప్పించండి' అన్నాడు రెండో పనివాడు. వాళ్ళు మెట్టుదిగిపోయారు.

'ఖర్మ ఖర్మ! ఒరే సైకిలుమీద గభాల్నవెళ్ళి చాప కొనుక్కురా. తాటాకుల చాప' అని డబ్బులిచ్చి షావులో కుర్రాణ్ణి పంపించారు గుమాస్తాగారు.

'సిక్కి సెల్యమైపోయింది!' అన్నాడు ఓ రిక్షావాడు.

'గొప్పగా బతికిందిలే. కట్టని కోకనేదు. ఎళ్ళని సినిమానేదు' అన్నాడు మరో రిక్షావాడు.

'ఒట్టినే సినిమాకి ఎళ్లేదా! ఎళ్ళిందంటే ఎవణ్నో ఒకర్నో ఏసుకొచ్చేది' అన్నాడు మరో రిక్షావాడు.

'ఈ' అని పెద్ద మూలుగు ముసలమ్మ మూలిగింది. దాని మొలగుడ్డల్లోంచి నీరుడు కారడం మొదలెట్టింది. మొజాయిక్కు మెట్టుమీంచి దిగి మొజాయిక్కు చప్టామీంచి చిన్న ప్రవాహం కట్టి రోడ్డుమీద పడి కుంచెడు మడుగు కట్టింది.

'ఈ' అని గున్నమ్మ పళ్ళు బిగించి పిడికిళ్ళు బిగించి పెద్ద మూలుగుడు మూల్గింది.

'మరణవేదన' అన్నాడొకడు.

'నారాయణ–నారాయణ' అన్నాడింకొడు.

'వెళ్ళి దాని చెవుల్లో అను' అన్నాడు మరో ప్రక్కవాడు.

రోడ్డంతా దుర్గంధం వ్యాపించింది.

'చూడు చూడు' అన్నాడు మునిసిపల్ పనివాడు. అంతా పరీక్షగా చూశారు. గున్నమ్మ కళ్ళు చూస్తూనే ఉన్నాయి.

'కళ్ళు నిలబెట్టేసింది' అన్నాది గున్నమ్మ ఈడు ముసలమ్మ.

'గూడొదిలేసింది' అన్నాడు జనంలో తాత్వికుడు.

'అనుకున్నంతా అయింది' అన్నారు ఆర్యవైశ్యులవారు.

'ఏమిటి సాధనం?' అన్నారు గుమాస్తాగారు.

'ఏముంది? అనాథప్రేత సంస్కారం' అని వెళ్ళేరు ఆర్యవైశ్యుల వారు.

'గూటిలో సిలకేదిరా'

సిన్నన్న

'గూటిల్ల సినబోయెరా'

అని పాడుకుంటూ పోయాడు తాత్వికుడు.

సైకిలుమీద వెళ్ళిన కుర్రవాడు చాప పట్టుకువచ్చాడు.

'మాకలు సెల్లిపోయినాయి. సచ్చింది ఆనాడు వుర్గటాలు సావు సచ్చిందా? సావవేదు' అన్నది గున్నమ్మ ఈడు ముసలమ్మ.

పాతికేళ్ళ క్రితం గున్నమ్మ వురుడు రాక రోజువూట గిలగిల కొట్టుకుని తెలివి తప్పిపోయింది. ఆస్పత్రికి తీసుకెళితే కడువుకోసి తల్లినీ బిడ్డనీ వేర్పాటుచేశారు.

అవ్వడు బతికేసింది. ఇవ్వడు డిపార్టుమెంటల్ స్టోర్సు మొజాయిక్కు మెట్టుమీద మొజాయిక్కు పోర్టికో కింద చచ్చిపోయింది. శవంలా లేనేలేదు. బతికున్నట్టే ఉంది. రెండు కళ్ళు జ్యోతుల్లా వెలుగుతూ రెప్పవాల్చకుండా చూస్తున్నట్టే ఉన్నాయి.

వార్త వెళ్ళింది. గుడిసెలవాళ్ళు ఈనీశారు. మెయిన్‌రోడ్డు వెనక మురికికాలువ పాడుగునా గుడిసెలే. అందులో వో గుడిసె గున్నమ్మది. గుడిసెలనిండా గులగుల్లాడుతూ– నులకమంచం పగుళ్ళలో నల్లుల్లాగ– గుడిసేట్లే వచ్చిపడ్డారు.

వో నడివయస్సుదిగున్నమ్మమీది కెళ్ళి|పడిపోయి శోకాలు మొదలెట్టింది.

'ఎంత పని చేసినావే గున్నమ్మా. ఇంక మా క్కనబడవే గున్నమ్మా? నీ గుడిసె నీకుండగా దిక్కుమాలినచోట సచ్చినావే గున్నమ్మా?' అంటూ రాగం తీసింది. దాని గొంతుకతో కలువుతూ మరి ముగ్గురు ఏడువు మొదలెట్టారు. దాంతో గున్నమ్మ చావు– చావుకళ కట్టింది. అదృష్టవంతురాలు గున్నమ్మ ఒంటరిదైనా ఏడ్చేవాళ్ళు ఉన్నారు. మీదపడి ఏడుస్తున్నారు. అందరికీ తలలో నాలుక లాగుండేది. ఉపకారవు బుద్ధితో ఉండేది.

కారొచ్చింది. డిపార్టుమెంటల్ స్టోర్స్ ప్రొప్రయిటరు శ్రీ జగన్నాథస్వామిగారు వచ్చారు. ఆ గందరగోళంలో దిగారు. పద్దుల గుమాస్తాగారు ఎదుటకెళ్ళారు.

'బాబూ కొంప మునిగింది. గుడిసేటు గున్నమ్మట. మన షావు మెట్టు మీద చచ్చింది!' అని చెప్పారు. శ్రీ జగన్నాథస్వామి గారు దిగిచూశారు. ఆయన మాత్రం ఏమి చేయగలరు?

'గున్నమ్మట ఎవత్తో గున్నమ్మ! మన నెత్తిని చుట్టుకుంది' అన్నారు పద్దుల గుమాస్తాగారు.

గున్నమ్మ! గున్నమ్మని శ్రీ జగన్నాథస్వామిగారు బాగా ఎరుగుదురు. పొద్దున్నే శ్రీ జగన్నాథస్వామి గారి నెత్తిని చుట్టుకొంది.

బాపు కార్టూనులు

గీతాలకు ముందు ఉపోద్ఘాతాలు
రాగాలలో భావోద్వేగాలు
స్వరాలతో నిత్యఖేల
గొంతు కంచు ఘంటలీల
అసలు పేరు గానలోల
మారుపేరు ఘంటసాల

గున్నమ్మ ఎప్పుడు శ్రీ జగన్నాథస్వామిగారి షాపులోనే బట్టలు కొనుక్కొనేది. కౌంటర్ దగ్గర నిలబడిపోయి వెయ్యి వెటకారాలాడుతూ వెయ్యి బేరాలాడేది. స్వామి మాత్రం ఎప్పుడూ పైసా తగ్గించలేదు. డబ్బు ఇచ్చేసేది. ఒక మాటమాత్రం అని వెళ్ళిపోయేది.

'తగ్గించవా? పోన్తిను' అనేది. ఎప్పుడూ కొసకామాట అనేది. ఆ కొసమాట శ్రీ జగన్నాథస్వామిగారికి గుర్తుకువచ్చింది.

'దాన్నవతలికి పంపితే కాని షాపు తెరవలేం' అన్నారు గుమాస్తాగారు.

'ఇంక షాపు ఏం తెరుస్తాం! దీనికోసం షాపు ముయ్యవలసిందే! ఎక్కడా చోటు లేనట్టు ఇక్కడ చచ్చింది!' అన్నారు శ్రీ జగన్నాథస్వామిగారు.

గున్నమ్మ ఈడు ముసల్ది తోసుకువచ్చింది.

'చోటునేకకాదు నెత్తికొరివి ఎట్టే కొడుకువని ఇక్కడికొచ్చి చచ్చింది. నువ్వు గున్నమ్మ కొడుకువి. మీ బాబు పెంచినాడు' అన్నాది ముసలమ్మ. ముసలమ్మ ముందుకు వచ్చి చెప్పక ఉండలేకపోయింది. దానికి నిజం తెలుసు. చెప్పేసింది.

శ్రీ జగన్నాథస్వామిగారు నిలువునా నీరైపోయారు.

ఎదురుగా ఉన్నది తన తల్లా? తలకి కొరివిపెట్టే కొడుకని వచ్చిందా?

ముసిల్ది అన్నమాట నిజమే. శ్రీ జగన్నాథస్వామి దత్తుడు. రంగనాయకులుగారు పిల్లలు లేక ఆస్పత్రిలో నుంచి పురిట గుడ్డుని తెచ్చుకున్నాడు. గున్నమ్మ దగ్గరే! గున్నమ్మకి నూరు రూపాయలు, చీరా యిచ్చాడు.

కుల, మత, వర్గ రహిత సమాజం గుడిసేట్ల సంతానం. అందుకే రంగనాయకులుగారు సాభిప్రాయంగా శ్రీ జగన్నాథస్వామి పేరు పెట్టేరు. అటువంటివి ఆమోదించేవాడు దేశంలో ఆ దేముడొక్కడే!

శ్రీ జగన్నాథస్వామికి తాను దత్తుణ్ణని తెలుసు. ఆస్పత్రి నుంచి తెచ్చుకున్నారనీ తెలుసు.

గున్నమ్మ తన తల్లా? తన కొట్టుకి వస్తూనే ఉండేది. గున్నమ్మ కొసమాట గుర్తుకి వస్తూ కంపించిపోయాడు.

'తగ్గించవా? పోన్తిను' అంటూ వెళ్ళేది.

'పోన్తిను! పోన్తిను!' అతని బుర్ర చుట్టచుట్టేసింది.

గున్నమ్మ అక్కడ చచ్చిపోడానికి రాలేదు! నెత్తిని కొరివిపెట్టే కొడుకని రాలేదు. ఆఖరిసారిగా కొడుకుని చూసుకోడానికి వచ్చింది. బతుకల్లా చూసుకుంటూనే ఉంది. ఆఖరికి చూడకుండా చచ్చిపోయింది.

ఆ కొడుక్కోసం దాని కళ్ళు వెతుక్కుంటూ, వెతుక్కుంటూ నిలబడిపోయాయి. ఆ కళ్ళు కొడుక్కోసం చూస్తూనే ఉండిపోయాయి, చూస్తూనే ఉన్నాయి.

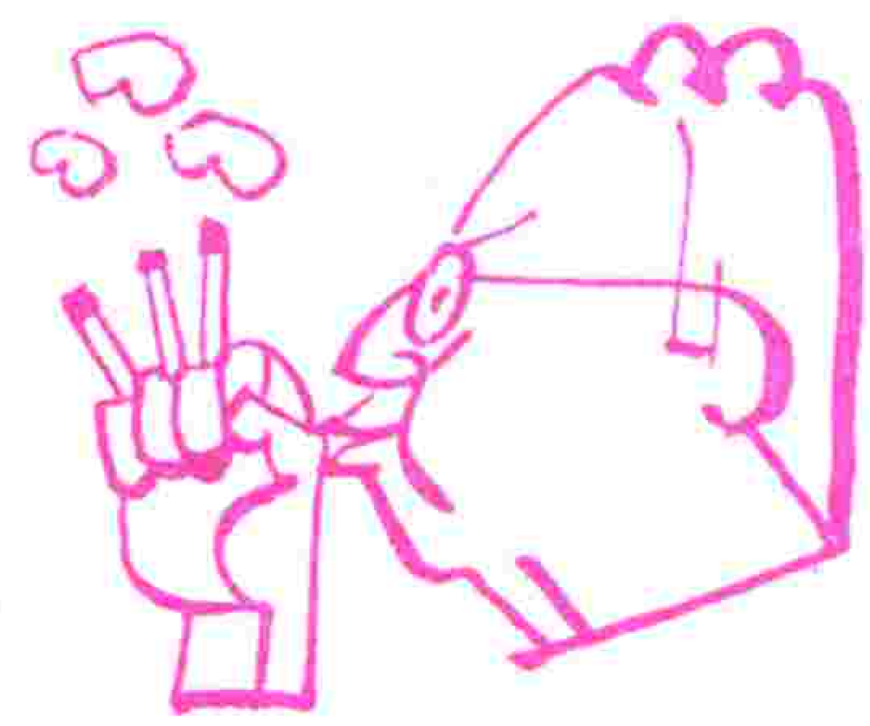

అతి వాస్తవి కాగ్రేసరు
లతులిత శబ్దప్రయోజనాతీతులు పం
డిత భీరులు మరికొందరు
మతి చెడి విహరించుచుండ్రు మహిలో శ్రీశ్రీ!

శ్రీరంగ మెక్కి కవితా
వీరాంగన నాట్యభంగి విహరింపంగా
వారాంగన లొక కొందర
ధో రంగములందు కవుల ద్రోతురు శ్రీశ్రీ!